

TOMISLAV POKRAJČIĆ, OLGA MAJČEN, SUNČICA OSTOJIĆ, IVANA BAGO, VIKTORIJA ŠANTIĆ (S LIJEVA NA DESNO)

KONTEJNER

RAZGOVOR VODILE ANA KOVAČIĆ I ZANA ŠAŠKIN
FOTOGRAFIJA DEA VIDOVIĆ

1. Kojim nazivom definirate vlastito zanimanje i kako se odvijao vaš profesionalni put?

Naši identiteti su mnogostruki i pomalo shizofreni, pa vlastito zanimanje definiramo na razne načine, ovisno o kontekstu situacije. Ako ispunjavamo činovnički obrazac, onda smo povjesničarke umjetnosti, ako je pitanje vezano uz rad u medijima, onda je najčešći odgovor kritičarke, a ako je pak vezano uz kustosku praksu, u tom slučaju smo kustosice. Budući da su pitanja upućena udruzi Kontejner, taj se kolektiv bavi suvremenom umjetničkom kustoskom praksom. U samom kolektivu radimo sve – od smišljanja koncepata do metenja podova, od teorijskog promišljanja i kontekstualizacije umjetničkih djela do nabavke raznih potrepština za produkciju i realizaciju projekata, od istraživanja i praćenja scene do birokratskih, tajničkih, tehničkih poslova, od sudjelovanja u samim radovima, ponekad i do izlaganja mogućnosti kršenja zakona. (Kustos u nezavisnoj organizaciji ima drugačiji i pritom svakako opsežniji opis posla od kolega u muzejskim

institucijama.)

Što se tiče profesionalnog puta, od četvero starih članova udruge troje nas je završilo povijest umjetnosti i sve tri smo radile ili radimo u zagrebačkim galerijama. Radili smo na televiziji i radiju te u tiskanim medijima, kritički reflektirajući lokalnu i internacionalnu umjetničku scenu. Organizirali smo individualne i skupne izložbe, festivale u zemlji i inozemstvu, unutar Kontejnera ali i neovisno o njemu. Nedavno pridošle članice su također završile ili su u fazi završavanja studija povijesti umjetnosti. Iako u strukturi članova dominiraju humanističke discipline kao edukacijska baza, interdisciplinarno usmjerenje je ono koje obilježava naše djelovanje. Ponosni smo što je član naše udruge i Tomislav Pokrajčić, koji je završio FER i bavi se programiranjem. To nam daje potpuno drukčiju perspektivu, šireći naše obzore prema mogućim suradnicima i publici izvan striktno umjetničkih krugova.

2. Što biste naveli kao odlučujuće momente za razvoj vaših promišljanja i prakse, bilo u pogledu

IVANA
BAGO I
ANTONIA
MAJAČA

BLOK

BRANKO
FRANCESCHI

IVA
RADMILA
JANKOVIĆ

KONTEJNER

LEONIDA
KOVAČ

SANDRA
KRIŽIĆ
ROBAN

ZVONKO
MAKOVIĆ

ANTUN
MARAČIĆ

TIHOMIR
MILOVAC

ANA
PERAICA

DAVORKA
PERIĆ

SABINA
SALAMON

BRANKA
STIPANČIĆ

KLAUDIO
ŠTEFANČIĆ

MARINA
VICULIN

JANKA
VUKMIR

WHW

određenih koncepata koje ste razvili bilo u pogledu referencija i suradnji?

Kontejner se bavi vrlo specifičnim umjetničkim pristupima. Obično ih definiramo medijski, jer je na taj način najlakše predočiti o čemu se radi. Međutim, kada bismo preciznije objasnili svoje kriterije, mogli bismo reći da je riječ o žestoko emotivno nabijenoj umjetnosti, umjetnosti rizika koja može snažno isprovocirati ljude, zgroziti ih, povrijediti ili zabrinuti, navesti da promisle svoja čvrsta i radikalna stanovišta te propitaju stereotipe. Medijska i kritička recepcija našeg rada u javnosti vrlo često potvrđuje naša polazišta. Kritičar arhitekture i dizajna Maroje Mrduljaš na vrlo zanimljiv način je iščitao i sažeo sveukupno djelovanje Kontejnera u citatu koji bismo mogli koristiti gotovo kao *statement* našeg rada: „Ono što je prema jednoj ne-teorijskoj interpretaciji zajedničko svim projektima Kontejnera jest upravo vrlo direktna, neuvijena usmjerenost prema 'ljudskom, odveć ljudskom': prema transgresijama društvenih normi, prema strastima i strahovima, strojevima i kibernetičkim mehanizmima, prema opsesiji putenim užicima i granicama koje priječe da se oni dostignu.” Umjetnost koja, po našem mišljenju, to može postići na ovaj je ili onaj način vezana uz tijelo i/ili tehnologiju – u pitanju su performansi i akcije ili pak tehnološki i znanstveno utemeljeni radovi koji angažiraju posjetitelja u interakciju ili donose alarmantne „vijesti iz sadašnjosti i budućnosti”, kao što je slučaj s biotehnološkom umjetnosti.

Odlučujući momenti pri izboru takvog usmjerenja djelovanja odnosno odluke kakvom se umjetnošću želimo baviti bili su susreti s kustosima i umjetnicima istomišljenicima po čitavom svijetu. Od njih smo učili i s njima smo mogli podijeliti uzbuđenje. Treba naglasiti da su to bili internacionalni susreti, jer kod nas u smislu formalnog obrazovanja ne postoji distribucija tih specifičnih znanja, kao što se ni nitko drugi na domaćoj sceni ne bavi sistematski i kontinuirano srodnim umjetničkim praksama.

Formativna izložba za nas je bila 26. Salon mladih održan 2001. godine, gdje smo radili u organizacijskom odboru (do tada se zapravo uopće nismo bavile organizacijom izložbi, a na Salonu smo završile „nadrealističkom metodom” – zbog jednog sna!). Kao kustose smo pozvali Slavenu Tolja iz Dubrovnika, koji je potom predložio Jurija Krpana iz ljubljanske Galerije Kapelica, medijskog umjetnika Vuka Ćosića, koji se u to doba intenzivno bavio *net artom* i praktično i organizacijski, te Michala Kolečeka

iz Češke. Svi su nas ti susreti obilježili te i dalje surađujemo s tim stručnjacima koji su nas naučili kako se ozbiljno pristupa uzbudljivom umjetničkom projektu ali i značaju suvremene umjetnosti uopće. Salon je bio organiziran na Zagrebačkom velesajmu, upućujući svojom izmještenom pozicijom iz centra grada na činjenicu izgradnje Muzeja suvremene umjetnosti preko Save. Bio je postavljen u 10 000 m² u 52 kontejnera (odatle i potječe ime organizacije) tvoreći minijaturni grad. U svojoj je strukturi po prvi put povezao zagrebačku nezavisnu scenu i danas se smatra pretečom inicijativa poput *Operacije: grad*. U Salon su osim umjetnika bili uključeni skejteri, ulični *haki*-majstori, klub Močvara, mama, Attack i svi su oni svojim programima doprinijeli Životnosti izložbe. Salon je bio međunarodan i predstavio je tadašnju propulzivnu novomedijsku scenu poput 0101010.org, RTMarka itd., polazući jednakovrijednu pažnju i praksi i teoriji. Prva izložba koju smo radile bila nam je tako ujedno i najveća.

Neposredno nakon Salona dobile smo nekoliko poziva da budemo kustosice nekoliko izložbi i jednog međunarodnog festivala, nakon čega smo odlučile osnovati kustosku udrugu (2002.) u kojoj ćemo promovirati i razvijati naše nove interese. Vizija našeg zanimanja koju smo imale tada ostala je ista do danas.

3. Koje metodologije upotrebljavate u svom radu? Što smatrate prostorom svoga javnog djelovanja?

Služimo se uobičajenim metodologijama kao što su planiranje, istraživanje, odabir, prikupljanje financijskih sredstava, promocija i provedba aktivnosti, evaluacija itd. Projektima pristupamo interdisciplinarno. To se odnosi kako na produkciju novih radova u kojima je potrebna suradnja umjetnika i stručnjaka s područja društvenih ili prirodnih znanosti, tako i na postavljanje određene problematike u širi kontekst u suradnji s filozofima, sociolozima.

Bavimo se umjetnošću koja je prvenstveno usmjerena na uspostavljanje odnosa između vlastite i kolektivno određene stvarnosti. Generiramo rizične situacije s kojima se nije moguće identificirati i koje nije lako uklopiti u postojeće stanje stvari. Polje našeg javnog djelovanja je proizvodnja krajnosti kao pokretača mentalnog i emotivnog pomaka.

Uz djelovanje povezano s umjetnošću Kontejner je također aktivan na polju lokalnih kulturnih politika i civilnog društva kroz inicijative povezane s *policy*-pitanjima važnim za nezavisnu kulturnu scenu ili kao član inicijative *Pravo na grad* usmjerene na proaktivnu kritiku politike gradske uprave.

4. Iz vašeg iskustva, koliko kustos/ica sudjeluje u koncepciji, produkciji, prezentaciji i promociji umjetničkog rada? Kako postavljate granice u tom odnosu?

Sudjelovanje u koncepciji ovisi od projekta do projekta. Granice se ponekad prelaze pa kustos ima udjela u kreativnom procesu, a u nekima sudjeluje i kao ravnopravni autor. Uloga kustosa u prezentaciji i promociji rada je velika, dok sudjelovanje u produkciji ovisi isključivo o financijskim mogućnostima. Kustos je taj koji radu daje kredibilitet i kontekstualizira ga. Kustos je također često veza s publikom, medijator i interpretator rada pa s umjetnikom tvori jednu gotovo simbiotsku vezu. Ako se pitamo može li umjetnik bez kustosa, naš odgovor je (a mislimo i generalni) – ne može. To ne znači da umjetnički rad ne egzistira bez kustosa, nego da su kustosi ti koji danas diktiraju trendove ili stvaraju nove, te rade na formiranju mišljenja i ukusa publike. Oni određuju koje će umjetničko djelo postati relevantno. U tom smislu imaju veliku moć ako je se usude upotrijebiti.

5. Koliko i u kojem segmentu surađujete s drugim kustosima i/ili sa stručnjacima iz drugih područja?

Konstantno surađujemo s drugim kustosima i stručnjacima. Kada radimo festivale, obično pozivamo suradnike iz inozemstva, u suradnji s kojima realiziramo projekte. Tako je čitav koncept *Ekstravaganth tijela*, festivala posvećenog umjetnosti invaliditeta, ostvaren u suradnji s Live Art Development Agency iz Londona, iznimno cijenjenom institucijom koja vodi arhivu performerica iz Velike Britanije. Ove godine radimo izložbu *Device-art* koja će predstaviti umjetničke radove vezane uz izume i robotiku iz Hrvatske i Japana, a s nama na tom projektu surađuju umjetnik Satoshi Morita te teoretičarka i kustosica Machiko Kusahara. Iduće godine radit ćemo u Zagrebu „sound art”, projekt u suradnji s jednim festivalom iz Stuttgarta, a na poziv Goethe instituta. Surađujemo i s kustosima iz cijele Hrvatske s kojima razmjenjujemo programe ili ostvarujemo zajedničke projekte, poput posljednje *Operacije: grad*. Također, uradisam-artlab je produkcijska platforma za domaće umjetnike smišljena upravo kako bi omogućila suradnju sa stručnjacima iz drugih disciplina. Tu nam pomaže činjenica da je i sama udruga interdisciplinarno orijentirana, što nam otvara vrata prema drugim stručnjacima. Naši projekti uglavnom nisu mogući bez takvih suradnji jer su previše kompleksni.

6. Kako svojim projektima promišljate i provodite medijaciju između umjetničkog rada i publike?

Imamo sreće da se bavimo umjetnošću koja, čak i ako je teško shvatljiva, ima neki output na koji se publika i mediji mogu automatski „zakačiti”, tako da se medijacija nekako automatski događa. Većina umjetnosti koju prezentiramo ima vrlo izravno djelovanje na publiku i nije hermetična. Štoviše, često zahtijeva interakciju. Ako je u pitanju interaktivna novomedijska umjetnost poput primjerice *Time's up-a* iz Linza, koju smo prezentirali u sklopu *Operacije: grad* – čak su i djeca u stanju shvatiti na koji način klackanjem, ljuljanjem i vožnjom na interaktivnim spravama mogu intenzivno i tjelesno doživjeti samu formu radova, ako ne već i razinu sadržaja. Neki drugi projekti koji su manje „bezazleni” izazivaju izuzetnu medijsku pozornost. Primjerice, tu su kontroverzni radovi srpskog umjetnika Zorana Todorovića, kojega Kontejner konstantno promovira, a koji je ove godine briljirao na Venecijanskom bijenalu sa svojim skulpturama od kose. Ako netko ponudi ljudoždžerski obrok spravljen od ostataka estetske operacije u galeriji, za to ne treba posebna strategija medijacije, jer je taj događaj napravio PR sam za sebe i svi su ga dobro razumjeli. Uz taj osnovni nivo koji je imanentan samim radovima sveobuhvatno razumijevanje i doživljavanje projekata posređujemo tekstovima u katalogima koje izdajemo i na našoj internetskoj stranici te razgovorom s posjetiteljima. Naše iskustvo pokazuje da je publika često jako zaintrigirana i želi razgovarati. Organiziranje vodstva kroz izložbu je, primjerice, odličan način da se publika pobliže upozna s radovima i zainteresira za slojevitiji pristup umjetnosti. Unatoč tome što Kontejner uglavnom nema problema s interesom publike, smatramo da bi s publikom trebalo više raditi putem edukativnih predavanja ili radionica. Općenito gledano, dijalog o suvremenoj umjetnosti je kod nas dosta „tanak” i odvija se većinom u stručnim krugovima. Razlozi za to su mnogostruki – kod nas primjerice nije razvijena opća kultura posjeta suvremenim izložbama i ostalim umjetničkim događajima i potrebno je na tome zaista promišljeno i sustavno poraditi. Publika koja dolazi s konvencionalnim stereotipima o umjetnosti – koji su rezultat ignoriranja suvremene umjetnosti u školskim kurikulumima, ali i posljedica njene česte banalizacije u medijima, postavlja uvijek ista pitanja o smislu i značenju suvremene umjetnosti, na koja bi im trebalo pružiti odgovore. Suvremenu umjetnost,

IVANA
BAGO I
ANTONIA
MAJAČA
-
BLOK
-
BRANKO
FRANCESCHI
-
IVA
RADMILA
JANKOVIĆ
-
KONTEJNER
-
LEONIDA
KOVAC
-
SANDRA
KRIŽIĆ
ROBAN
-
ZVONKO
MAKOVIĆ
-
ANTUN
MARAČIĆ
89 ...
-
TIHOMIR
MILOVAC
-
ANA
PERAICA
-
DAVORKA
PERIĆ
-
SABINA
SALAMON
-
BRANKA
STIPANČIĆ
-
KLAUDIO
ŠTEFANČIĆ
-
MARINA
VICULIN
-
JANKA
VUKMIR
-
WHW
-

koju mi zastupamo, vrlo je lako odbaciti, frazama poput: „ti luđaci“ ili „ti frikovi“... No, ukoliko se upustite u razgovor s osobom koja lapidarno ocjenjuje tu civilizacijsku vrednotu, postoji velika šansa da pronađe neke točke poistovjećivanja. To upućuje na to da dijalog zaista može rezultirati novim *fanovima*.

7. Koja je, po vama, razlika između institucionalnih i nezavisnih (kustoskih) pozicija?

Djelomično smo odgovorili na to pitanje govoreći o opsegu poslova. Nezavisne kustoske pozicije su profilirane, propulzivne, često motiviranije jer se ljudi bave upravo područjem svog interesa i rade to s puno više strasti i entuzijazma, prateći i proizvođači trendove. To rade uglavnom mlađi ljudi koji uz to i puno putuju i stalno su u kontaktu s promjenama, tako da su nezavisni kustoski projekti generalno puno zanimljiviji i zapravo nadomještaju ono što inertni institucionalni sistem nema sape napraviti. Možemo također reći da nezavisni sektor često zastupa progresivna strujanja, ono što će postati *mainstream* umjetnost, dok institucionalni kaska promovirajući prošla vremena.

Nezavisna scena je dinamičnija, fleksibilnija i sklonija eksperimentu. Kustos se često treba suočiti s raznim pravnim i etičkim posljedicama pa je nezavisna kustoska scena spremnija na odgovornost koju nameću projekti, rizik koji nosi proces realizacije rada i njegov sadržajni učinak na organizatore, publiku i društvene regule te može prijeći granice koje u institucijama nisu dopuštene. Tromost ustanova, zastarjela infrastruktura, nedostatak povezanosti s ostalim strukama, posebice kad se radi o umjetnosti koja zahtijeva interdisciplinarnu suradnju, otežavaju kustosima ostvarivanje takvih projekata jer zahtijevaju puno više angažmana kako bi se ostvarili. Kustos danas ima civilizacijsku misiju, on zagovara određeni stav i principe po kojima treba djelovati. On nije samo zaposlenik, promotor, edukator.

8. Kako se financiraju vaši programi?

Financiraju se iz državnog i gradskog proračuna te stranih fondacija i ambasada. Samofinanciranje nije vrijedno spomena.

9. Što mislite o odnosu kulturne produkcije i privatnog sektora u Hrvatskoj – korporativni natječaji/nagrade (T-com, Erste...) te privatne kolekcije (Filip Trade, Essl kolekcija...)?

Što je više novaca vezano uz umjetnost to je veća mogućnost napraviti interesantan i kvalitetan projekt kao i održavati i povećavati standarde umjetničke produkcije. Takve investicije također daju motivaciju

umjetnicima te ih vode k profesionalnijem odnosu spram rada i njegove produkcije. Na žalost, uz ovih nekoliko spomenutih ostvarenih veza s privatnim sektorom moralo bi biti barem još dvadesetak da se osjeti neki pomak na umjetničkoj sceni.

10. Ostvarujete li svojim projektima međunarodnu suradnju te zašto vam je to bitno?

Međunarodna suradnja i prezentacija nas povezuje s internacionalnim umjetničkim i kustoskim praksama s kojima održavamo konstantan dijalog. Na taj način smo upućeni u trenutna kretanja na sceni te lakše dolazimo do projekata koje želimo predstaviti domaćoj javnosti. Omogućava nam ostvarivanje naših ambicija na puno širem području kao i prezentaciju naših umjetnika vani. Daje nam kredibilitet i gradi status našoj udruzi.

Od osnutka smo uspostavili brojne internacionalne kontakte i suradnje s umjetnicima, kustosima, galerijama, organizacijama i institucijama, pa nam je međunarodna suradnja razgranana i odvija se na nekoliko razina. To uključuje uspješnu prezentaciju na internacionalnoj sceni (National Review of Life Art, Glasgow; Art Space, Sidney; The Last East European Show u MSU, koja je proglašena od struke najboljom izložbom te godine; O3one Galerija, Beograd; Rx Galerija, San Francisco; NAMOC, Peking...). Osim u Europi, Americi i Australiji, naši međunarodni kontakti su se proširili i na Kinu, gdje smo s Magdalenom Pederin jedini iz Hrvatske sudjelovali na međunarodnoj izložbi novomedijske umjetnosti *Synthetic Times: Media Art China 2008*. Održana je u sklopu *Beijing Olympics cultural project* u National Art Museum of China. To je bio jedan od najvažnijih kulturnih događaja koji su prethodili Olimpijskim igrama u Pekingu, a gdje smo ostvarili mnoge kontakte s kolegama iz cijelog svijeta. Sudjelovanje na toj izložbi nam je bitno jer je upravo Kontejner prepoznat kao relevantan i kompetentan subjekt, koji može pružiti adekvatne informacije o domaćoj novomedijskoj umjetnosti.

Imamo stručne suradnike na programima koji sudjeluju u njihovu oblikovanju. Suradujemo također s Live Art Development Agency iz Londona koja nam je bila partner u realizaciji festivala *Ekstravagantna tijela 2007*. godine. Ostvarujemo također partnerske odnose s galerijama i institucijama u obliku razmjene programa. Tu svakako treba spomenuti kulturnu ljubljansku Galeriju Kapelica kao našeg stalnog partnera. S njima suradujemo od 2002. godine, a razmjenom projekata i ideja pokušavamo uspostaviti

trajnu operativnu platformu za prezentaciju radova lokalnih i međunarodnih umjetnika, istraživača i teoretičara. Do sada smo surađivali u razmjeni već nekoliko izložbi (Thomas Kvam i Frode Oldereid, Stahl Stenslie, Kal Spelletich...), performansa (Kira O'Reilly, Mat Fraser...) i predavanja (SymbioticA, Stephen Wilson, Joe Davis...) te zajedno, uz pomoć suradnika, realizirali festivale (*26. Salon mladih, Zagreb; Break 2.2, Ljubljana; Device-art, 2003. i 2006.*). Suradivali smo i s *blasthaus*-organizacijom iz San Franciscu, koja se bavi umjetnošću povezanom s tehnologijama. Suradnja s njima temeljila se na razmjeni programa između hrvatskih i američkih umjetnika koji su gostovali prvo u Zagrebu a potom u San Franciscu u galeriji Rx.

Ono što je možda najinteresantnije, sa sedam drugih partnera iz Europe (Ectopia, Instituto Gulbenkian de Ciência, Lisabon; Arts Catalyst, London; School of art and design, Huddersfield; TAGC – The Art & Genomics Centre, Leiden; MEIAC – Museu Extremenho e Ibero-Americano de Arte Contemporânea, Badajoz; CAAC – Centro Andaluz de Arte Contemporânea, Sevilla; Kapelica Gallery, Ljubljana) osnivači smo Europske mreže za umjetnost i znanost 2007. godine. Prošle godine mreža je proširena novim članicama s kojima surađujemo kao partneri na projektu *BIOMAP: Culture Facing Biotechnology*.

11. Kakav bi po vašem mišljenju trebao biti prijenos kustoskog znanja? Podržavate li „institucionaliziranje kustoskih modela” u raznim tipovima kustoskih programa?

Nismo o tome razmišljali kao o dijelu vlastite prakse, jer smo podkapacitirani i za osnovne projekte koje Kontejner provodi, no u svakom slučaju podržavamo prijenos bilo kakvih kustoskih znanja. U Kontejneru taj prijenos znanja provodimo „spontano” i radom, angažirajući i uključujući stalno nove, mlade ljude u rad organizacije, od kojih neki postaju i stalni članovi udruge. Kod nas je institucionalna edukacija za kustose nevjerojatno slaba – zapravo ne postoji. Bilo kakvu inicijativu koja stremlji tome valja podržati.

12. Koliko su vidljive i kako se manifestiraju uloga i odgovornost kustosa unutar aktualnih kulturnih politika u Hrvatskoj?

U ovoj državi nitko ne želi prihvatiti nikakvu odgovornost. A najmanje kustosi. Kada bi kustosi željeli imati neku odgovornost, možda bi ih netko nešto i pitao, no jasno je da oni to zapravo ne žele. Žele ostati što beznačajniji jer ako bi napravili nešto

od ozbiljnijeg značenja možda bi ih netko i kritizirao. Općenito, postojanje kulturnih politika u Hrvatskoj je upitno, naime ne postoji nikakva strategija kulturnih politika, već se svako malo kulturne politike zanesu ovisno o tome da li će uslijediti kakvi izbori i iz kojeg smjera vjetar puše. Zato je čitava kustoska praksa kod nas polujavna i zaista rijetki pojedinci rade nešto za dobrobit zajednice i ne podliježu raznim ucjenama. Zbog te ucijenjenosti u praksi se suočavamo s poteškoćama u realizaciji projekata, jer partneri i kolege kustosi koji nam žele pomoći, posudbom prostora ili nekim drugim vidom podrške, često dođu u situaciju gdje, zbog provokativnosti projekta, ipak odluče odstupiti od podrške, u strahu od mogućih posljedica i reakcije financijera, vlasnika prostora, itd. Međutim, potrebno je naglasiti da se u Hrvatskoj i regiji ipak još uvijek mogu realizirati provokativni, a ponekad i projekti na rubu legalnosti, za razliku od zemalja Zapada u kojima često vlada surova, birokratska regulacija, koja sprječava ponekad i najbanalnije korake potrebne za realizaciju rada, koji se pak po zakonu smatraju neetičkim, opasnim, ilegalnim itd. Naravno da određena vrsta regulacije mora postojati, međutim ona ponekad postaje opresivna i umjetnost svodi na poigravanje općepoznatim formulama i neprihvatanje rizika. U Hrvatskoj, na sreću, još ima prostora za „slobodu” umjetničkog djelovanja, a Kontejner se bavi upravo osnaživanjem propitivanja postavljenih granica. Na kulturne politike može se utjecati upravo prihvaćanjem nekonformističkog i riskantnog pristupa vlastitom djelovanju, međutim za to je potrebno izići iz okvira same „struke” i preuzeti ulogu ne samo stručnjaka nego i javnog intelektualca koji je spreman iznijeti i braniti kritičke stavove prema vladajućoj politici, ideologiji i njenim svakodnevnim očitovanjima. Nažalost, u Hrvatskoj većina kustosa ostaju unutar granica svoje „struke”, ne propitujući širi kontekst vlastitog djelovanja i odgovornosti. Sudjelovanje u već spomenutoj platformi *Pravo na grad* za Kontejner je jedan od načina osvješćivanja i propagiranja relevantnosti i nužnosti zauzimanja takve pozicije.

KONTEJNER JE BIRO SUVREMENE UMJETNIČKE PRAKSE IZ ZAGREBA OSNOVAN 2002. GODINE. TA NEVLADINA, NEPROFITNA ORGANIZACIJA USMJERAVA SVOJE DJELOVANJE NA KRITIČKO PROPITIVANJE ULOGE I ZNAČENJA ZNANOSTI, TEHNOLOGIJA I TIJELA U SUVREMENOM DRUŠTVU PRODUKCIJOM UMJETNIČKIH PROJEKATA, ORGANIZACIJOM IZLOŽBI I TEORIJSKOM KONTEKSTUALIZACIJOM. SADRŽAJNO TI SE PROJEKTI REFERIRAJU NA RELEVANTNE FENOMENE SUVREMENOG DRUŠTVA I KULTURE, BAVEĆI SE TABUIMA I ETIČKIM SUSTAVIMA KOJI IH LEGITIMIZIRAJU.

IVANA
BAGO I
ANTONIA
MAJAČA
-
BLOK
-
BRANKO
FRANCESCHI
-
IVA
RADMILO
JANKOVIĆ
-
KONTEJNER
-
LEONIDA
KOVAČ
-
SANDRA
KRIŽIĆ
ROBAN
-
ZVONKO
MAKOVIĆ
-
ANTUN
MARAČIĆ
-
TIHOMIR
MILOVAC
-
ANA
PERAICA
-
DAVORKA
PERIĆ
-
SABINA
SALAMON
-
BRANKA
STIPANČIĆ
-
KLAUDIO
ŠTEFANČIĆ
-
MARINA
VICULIN
-
JANKA
VUKMIR
-
WHW
-

TAKO *TOUCH MEFESTIVAL* POKRENUT 2003. GODINE PREDSTAVLJA PROJEKTE NA SJECIŠTU ZNANOSTI I TEHNOLOGIJA, A SVAKE TREĆE GODINE ODVIJA SE U FORMI TEMATSKOG MEĐUNARODNOG FESTIVALA. *DEVICE-ART* JE TRIJENALNA MEDIJSKI USMJERENA MEĐUNARODNA IZLOŽBA KOJA SE BAVI UMJETNOŠĆU NAPRAVA I ROBOTIKOM, DOK JE *URADISAM-ARTLAB* PRODUKCIJSKA PLATFORMA KOJOM SE DOMAĆI UMJETNICI POVEZUJU SA STRUČNJACIMA IZ PODRUČJA ZNANOSTI I TEHNOLOGIJA I REALIZIRAJU NOVE UMJETNIČKE RADOVE. PROJEKT *BOLNICA* TEMATIZIRA TJELESNE MANJKAVOSTI, ODNOS DRUŠTVA PREMA BOLESTI I BOLESNICIMA. IZ NJEGA JE IZRASTAO TRIJENALNI MEĐUNARODNI FESTIVAL *EKSTRAVAGANTNA TIJELA* PRVI PUT ODRŽAN 2007. GODINE.

UNUTAR NAVEDENIH PROJEKATA KOLEKTIV JE KURIRAO I ORGANIZIRAO PREKO ČETRDESET ZAPAŽENIH GRUPNIH I SAMOSTALNIH IZLOŽBI, FESTIVALA, PREDAVANJA I PREZENTACIJA PRIZNATIH MEĐUNARODNIH I DOMAĆIH UMJETNIKA I TEORETIČARA (MARCEL.LÍ ANTÚNEZ ROCA, STAHL STENSLIE, PAUL GRANJON, ZORAN TODOROVIĆ, KIRA O'REILLY, GIOVANNA MARIA CASETTA, STEPHEN WILSON, JOE DAVIS, OREET ASHERRY, HARUKI NISHIJIMA, *TISSUE ART&CULTURE PROJECT*, PAUL DEMARINIS, RAY LEE, FESTIVAL *BREAK21*, LJUBLJANA...). JEDAN JE OD OSNIVAČA EUROPSKE MREŽE ZA UMJETNOST I ZNANOST.

-
RAZGOVORI

- STRATEGIJE

... 92 PRIBLIŽAVANJA

KUSTOSKIH

PRAKSI
-